

08.11.2023

הגנה על חופש הביטוי גילוי דעת

אנו, חברות וחברי מועצת התנועה הדמוקרטית האזרחית קוראים בעת הקשה הזו לחזק את השותפות היהודית-ערבית, למנוע הסלמה בפגיעה בחופש העיסוק ובפרנסה של אזרחים. ות ערבים. ות, ולהגן על חופש הביטוי של כלל אזרחי. ות המדינה, בחברה הערבית והיהודית כאחת.

אלה הם ימים קשים מנשוא. מתקפת החמאס האכזרית על קהילות בעוטף עזה ובנגב המערבי ב-7 באוקטובר גבתה מחיר בל יסוער בחיי אדם, בפצועים ובחטופים. המלחמה האיומה שפרצה בעקבותיה ממשיכה לגבות מחירים כבדים משני צדי הגבול. מעגלי השכול, האובדן והסבל הם אינסופיים. בעת הזו, לכידות וערבות הדדית הן חיוניות לחוסנה ויציבותה של החברה. אלא שלכידות אין פירושה אחדות דעים או השתקה של מגוון קולות.

חופש הביטוי נחשב כזכות טבעית לאדם ומהווה זכות יסוד בסיסית בדמוקרטיה. בישראל הוא מעוגן בשורה ארוכה של פסיקות; משנת 1992 הוא מעוגן בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, תשנ"ב-1992.

מי שאמור להשגיח על גופי האכיפה שלא ישתמשו בכלי המשפט הפלילי לריסון חופש הביטוי מעבר למידה המינימלית הנדרשת, ולפקח על המשטרה והפרקליטות שינהגו במידתיות לפי החוק והפסיקה ארוכת השנים לשמירה על חופש הביטוי, הם היועצת המשפטית ופרקליט המדינה. והנה עיון במעשי הפרקליט, שהתעורר מתרדמת החורף בה לקה בעת ההפיכה המשטרית, מלמד שהוא פועל במלוא המרץ אך בניגוד למסורת המרוסנת של הפרקליטות בכל הנוגע לחופש הביטוי כבר עשרות שנים. הוא מאשר על ימין ועל שמאל חקירות וכתבי אישום, וכלפי צד אחד בלבד. במקום לרסן ולאזן, נמצא מעודד ומאשר מגבלות חמורות על חופש הביטוי.

הראשונים לשלם את המחיר על פגיעה בחופש הביטוי הם אזרחיות ואזרחים ערבים. בחסות המלחמה הארוכה, הגזענות כלפי הציבור הערבי גואה ביתר שאת. אזרחים ואזרחיות ערבים במגוון תחומי עיסוק מפוטרים לאלתר או נחקרים בגין חשד בתמיכה בארגון טרור בגלל הבעת הזדהות עם סבלם של תושבי עזה. במקרים אחרים, הם מפוטרים בגלל לחץ של קולגות או לקוחות.

אך לא רק הציבור הערבי משלם את המחיר, אלא החברה בישראל כולה. התגברות ההסתה נגד אזרחי ישראל הערבים פוגעת במרקם החיים המשותפים שנבנה בעמל רב משך שנים ואשר כבר ידע טלטלות רבות, ומתרחבת להסתה ולהשתקה כנגד כלל הציבור הדמוקרטי בישראל.

בעת הזו, בה כולנו, ערביות ויהודיות, יהודים וערבים, חשים צער עמוק, כאב ופחד, בקשתנו היא להנמיך את להבות השנאה וההסתה. יש להפוך את השבר הנורא להזדמנות לשיח פתוח המכיל עמדות ודעות לגיטימיות שונות. אנו מצפים ומצפות ממעסיקים. ות ומההנהגות של מוסדות חינוכיים, רפואיים וחברתיים, לגלות מנהיגות ואחריות.

אנו קוראות וקוראים לא להיות עם יד מהירה על הדק ההשעיה, ההרחקה או הפיטורין. אוניברסיטאות, מכללות, בתי חולים ומקומות עבודה ברחבי הארץ אמורים להוות – גם ובעיקר בימי מלחמה – מופת של חברה משותפת ושל סולידריות בין אזרחים. ות, יהודים. ות וערבים. ות.

אין דמוקרטיה ניתנת למדינה על מגש של כסף